

Brightminds.

VOOR STUDENTEN IN MBO, HBO EN WO

Al op school en stage

Beter leren en je eigen werk kunnen uitleggen.

Inhoud

- 1. Je moet het straks zelf kunnen uitleggen 3
- 2. Een opdracht uit elkaar halen 4
- 3. Oefenen zonder meteen het antwoord te krijgen 5

Dit is de proefversie. De volledige editie bevat alle hoofdstukken, opdrachten en werkbladen.

1. Je moet het straks zelf kunnen uitleggen

Je hebt een opdracht, drie bestanden en nog twee avonden. AI kan in een minuut iets produceren dat op een verslag lijkt. Maar bij een mondelinge toelichting moet jij uitleggen waarom je die aanpak koos, welke bron klopt en wat je hebt geleerd.

Deze gids is voor studenten in mbo, hbo en wo. Je oefent met vijf toepassingen: een opdracht begrijpen, oefenen met uitleg, bronnen controleren, stageaantekeningen ordenen en feedback verwerken. Het doel is grip op je leerwerk. Je levert geen door AI verzonnen onderzoek, ervaring of bron in als eigen prestatie.

Alle opdrachten, stagebedrijven en gegevens zijn fictief. Voor je echte studie gelden de regels van je opleiding, docent en stageorganisatie. Kennisnet laat zien waarom duidelijke afspraken over generatieve AI nodig zijn [S3]. Deze gids geeft geen algemene toestemming om AI bij iedere toets te gebruiken.

Begin met de spelregels

Zoek op wat je mag gebruiken en wat je moet vermelden. Vraag je docent als de opdracht onduidelijk is. Bewaar welke hulp je hebt gebruikt. Een transparante werkwijze is gemakkelijker uit te leggen dan achteraf proberen te reconstrueren waar een alinea vandaan kwam.

2. Een opdracht uit elkaar halen

De fictieve opdracht

“Onderzoek hoe een klein bedrijf klantvragen afhandelt. Beschrijf de huidige werkwijze, verzamel twee soorten informatie en onderbouw één verbetering. Voeg een reflectie op je onderzoeksaanpak toe.” Er staat geen verplicht aantal interviews of enquêtes.

Help mij deze opdracht begrijpen. Splits gevraagde producten, keuzes die ik zelf moet maken en vragen voor de docent. Gebruik alleen de opdrachttekst. Voeg geen eisen toe. Geef een checklist waarmee ik mijn eigen plan kan controleren, maar schrijf het onderzoek niet voor mij.

Een bruikbaar antwoord noemt een beschrijving, twee soorten informatie, één onderbouwde verbetering en reflectie. Het zet de keuze van onderzoeksmethoden onder eigen keuzes. “Je moet twintig respondenten enquêteren” is verzonnen als dat niet in de opdracht of beoordelingsrubric staat.

Maak daarna je eigen plan

Schrijf in gewone woorden wat je gaat onderzoeken en waarom die informatie helpt. Leg je plan naast de rubric. Laat AI vervolgens vragen stellen over ontbrekende stappen. Jij kiest wat haalbaar en passend is. Een planning is pas bruikbaar wanneer zij rekening houdt met echte beschikbaarheid van mensen en toegang tot gegevens.

3. Oefenen zonder meteen het antwoord te krijgen

Je leert het verschil tussen gemiddelde en mediaan. Vraag niet alleen om een uitleg: test of je zelf het onderscheid kunt toepassen.

Geef mij één eenvoudige oefenvraag over gemiddelde en mediaan. Wacht op mijn antwoord. Geef daarna eerst een hint als ik vastloop. Controleer de berekening zichtbaar en leg uit welke denkstap goed of fout is. Geef pas een volledige uitwerking nadat ik zelf een poging heb gedaan.

Oefengegevens: 2, 3, 3, 4 en 18 minuten wachttijd. Het gemiddelde is 6 minuten; de mediaan is 3. De uitschieter beïnvloedt het gemiddelde sterker. Controleer dit zelf met een rekenmachine of spreadsheet. Als AI 5,5 noemt, corrigeer je niet alleen het getal: kijk ook of de uitleg nog klopt.

Bewijs dat je het begrijpt

Sluit de chat en leg het verschil uit met een nieuw voorbeeld. Kun je aangeven wanneer welke maat iets laat zien? Als je alleen de gegenereerde uitleg herkent maar zelf niets kunt toepassen, moet je nog oefenen.

De mogelijke winst is snel gevarieerde oefening krijgen. Het risico is dat een fout antwoord overtuigend wordt uitgelegd. Gebruik je lesmateriaal als inhoudelijke referentie en laat moeilijke tegenstrijdigheden aan je docent zien.